

หุ่นยนต์เคลื่อนที่และ ROS2

หน่วยที่ 1-2 | WAVE ROVER และ UGV01 | วิชาหุ่นยนต์เคลื่อนที่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ครูเชาวลักษ์ณ ขาวษ์ • โรงเรียนธัญรัตน์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

พื้นฐานหุ่นยนต์เคลื่อนที่และ WAVE ROVER

ทำความรู้จักหุ่นยนต์เคลื่อนที่

ศึกษาโครงสร้าง WAVE ROVER

ควบคุมหุ่นยนต์ด้วยคำสั่ง JSON
เบื้องต้น

หลังเรียนจบหน่วยที่ 1 ผู้เรียนสามารถ

- ✓ อธิบายประเภทของหุ่นยนต์เคลื่อนที่ได้
- ✓ เชื่อมต่อและควบคุม WAVE ROVER ผ่าน Web Interface ได้
- ✓ เขียนคำสั่ง JSON ควบคุมความเร็วล้อได้
- ✓ อ่านค่าจากเซนเซอร์ IMU ได้

หุ่นยนต์เคลื่อนที่คืออะไร

ความหมายและประเภทของ Mobile Robot

หุ่นยนต์แบบล้อ (Wheeled Robot)

หุ่นยนต์แบบสายพาน (Tracked Robot)

หุ่นยนต์แบบขา (Legged Robot)

การใช้งานจริงในอุตสาหกรรมและการเกษตร

เปรียบเทียบ 3 แพลตฟอร์มที่จะเรียน

แพลตฟอร์ม	โครงสร้าง	มอเตอร์
WAVE ROVER	4WD ตัวถังโลหะเต็มรูปแบบ	N20 ไม่มี Encoder
UGV01	แบบสายพาน ช่วงล่างอิสระ	มี Encoder
UGV02	4WD 6 ล้อ รับน้ำหนักสูง	JGB37-520 มี Encoder

หัวใจของหุ่นยนต์ ESP32 Driver Board

โครงสร้างแผงควบคุมหลัก

ชิป ESP32 พร้อม WiFi และ Bluetooth ในตัว

รองรับการเชื่อมต่อ Raspberry Pi และ Jetson Nano

จอแสดงผล OLED ในตัว

เซนเซอร์ IMU 9 แกน สำหรับวัดทิศทางและความเร่ง

ระบบพลังงาน UPS Power Module

การจ่ายไฟให้หุ่นยนต์

แบตเตอรี่ 18650 จำนวน 3 ก้อนต่ออนุกรม ความจุ 7800mAh

ชิป INA219 ตรวจวัดแรงดันและกระแสไฟแบบเรียลไทม์

ระบบป้องกันไฟเกิน กระแสเกิน และลัดวงจร

ชาร์จพร้อมใช้งานได้ในเวลาเดียวกัน

สเปคมอเตอร์ N20 ของ WAVE ROVER

รายละเอียดมอเตอร์ที่ใช้ขับเคลื่อน

แรงดันพิกัด 12V กระแสพิกัด 0.055A

แรงบิดพิกัด 0.09 กิโลกรัม-เซนติเมตร

ความเร็วรอบตัวเปล่า 66 รอบต่อนาที

ตัวอย่างนุ่มลดแรงกระแทก ความเร็วสูงสุด 1.25 เมตรต่อวินาที

การเชื่อมต่อ WiFi โหมด Access Point

ขั้นตอนการเชื่อมต่อครั้งแรก

เปิดสวิตช์และรอ ESP32 สร้างฮอตสปอตชื่อ UGV

เชื่อมต่อด้วยรหัสผ่าน 12345678

เปิดเบราว์เซอร์ Chrome พิมพ์ IP Address ของหุ่นยนต์

อ่านข้อมูลจากจอ OLED บรรทัดที่ 1-4

การเชื่อมต่อ WiFi โหมด Station

การเชื่อมต่อเข้าเครือข่ายที่รู้จัก

ใช้คำสั่ง CMD_WIFI_APSTA ระบุ SSID และรหัสผ่าน

หุ่นยนต์จะได้รับ IP จากเราเตอร์อัตโนมัติ

บันทึกการตั้งค่าไว้ใช้ครั้งต่อไป

ควบคุมจากอุปกรณ์อื่นในเครือข่ายเดียวกันได้

หน้าตา Web Control Interface

องค์ประกอบของหน้าเว็บควบคุม

ปุ่มทิศทางสำหรับบังคับการเคลื่อนที่

ปุ่มปรับความเร็ว SLOW MIDDLE FAST

หน้าต่าง Feedback Information สำหรับส่งคำสั่ง JSON

ระบบ Heartbeat Detection หยุดอัตโนมัติเมื่อขาดการเชื่อมต่อ

รู้จัก JSON การสื่อสารกับหุ่นยนต์

แนวคิดพื้นฐานของ JSON

รูปแบบข้อมูลที่มนุษย์และเครื่องอ่านง่าย

โครงสร้าง Key-Value คู่กัน

เหตุผลที่หุ่นยนต์ใช้ JSON ในการรับคำสั่ง

ช่องทางส่งคำสั่ง Serial USB HTTP และ ESP-NOW

คำสั่งควบคุมความเร็วล้อ CMD_SPEED_CTRL

```
{"T":1, "L":0.5, "R":0.5}
```


L คือความเร็วล้อซ้าย R คือความเร็วล้อขวา

ค่าความเร็วอยู่ในช่วง -0.5 ถึง +0.5

ค่าบวกคือเดินหน้า ค่าลบคือถอยหลัง

เป็นคำสั่งที่แนะนำให้ใช้ควบคุมการเคลื่อนที่

คำสั่งควบคุม PWM มอเตอร์โดยตรง

```
{"T":11, "L":164, "R":164}
```


CMD_PWM_INPUT สำหรับการดีบักเท่านั้น

ค่า PWM อยู่ในช่วง -255 ถึง +255

ข้อจำกัดของมอเตอร์ไฟตรงที่ความเร็วต่ำ

ไม่แนะนำให้ใช้งานจริง ให้ใช้ CMD_SPEED_CTRL แทน

ควบคุมหุ่นยนต์ผ่าน Python และ HTTP

การเขียนสคริปต์ควบคุมระยะไกล

ใช้ไลบรารี requests ส่งคำสั่งผ่าน HTTP

โครงสร้าง URL แบบ ip-address/js?json=คำสั่ง

ตัวอย่างโค้ด http_simple_ctrl.py

ทดลองรันสคริปต์ควบคุมหุ่นยนต์จริง

ปฏิบัติการที่ 1 ประกอบและทดสอบ WAVE ROVER

1

ตรวจสอบการติดตั้งแบตเตอรี่และหัวไฟ

2

เชื่อมต่อ WiFi และเปิดหน้าเว็บควบคุม

3

ทดสอบเดินหน้า ถอยหลัง เลี้ยวซ้ายขวา

4

บันทึกผลการทดสอบลงใบงาน

ปฏิบัติการที่ 2 อ่านค่าเซนเซอร์ IMU

1

ส่งคำสั่ง {"T":126} เพื่อขอข้อมูล IMU

2

อ่านค่ามุมหัน สนามแม่เหล็กโลก ความเร่ง และอุณหภูมิ

3

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของค่าเมื่อหุ่นยนต์เคลื่อนที่

4

สรุปผลเป็นตารางเปรียบเทียบ

สรุปหน่วยที่ 1

โครงสร้างและสเปคของ WAVE ROVER

การเชื่อมต่อ WiFi ทั้งสองโหมด

คำสั่ง JSON พื้นฐานที่ใช้ควบคุม

ต่อไป: หน่วยที่2 ระบบควบคุมแบบClosed-loop กับUGV01

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ระบบควบคุมแบบ Closed-loop กับ UGV01

ทำความรู้จักมอเตอร์แบบมี Encoder

เรียนรู้หลักการควบคุม PID

ทดลองควบคุม UGV01 แบบแม่นยำ

หลังเรียนจบหน่วยที่ 2 ผู้เรียนสามารถ

อธิบายความแตกต่างระหว่าง Open-loop และ Closed-loop ได้

ปรับค่า PID เบื้องต้นได้

ใช้คำสั่ง CMD_ROS_CTRL ควบคุมความเร็วเชิงเส้นและมุมได้

วิเคราะห์ความแม่นยำการเคลื่อนที่ได้

Encoder คืออะไร ทำงานอย่างไร

หลักการพื้นฐานของเซนเซอร์วัดรอบ

อุปกรณ์วัดตำแหน่งและความเร็วการหมุนของมอเตอร์

ส่งสัญญาณพัลส์กลับมายัง ESP32

ทำให้ทราบความเร็วจริงของล้อแต่ละข้าง

เป็นพื้นฐานของการควบคุมแบบวงปิด

Open-loop เทียบกับ Closed-loop

ความแตกต่างของสองระบบควบคุม

Open-loop ไม่มีการตรวจสอบผลลัพธ์ ใช้ใน WAVE ROVER

Closed-loop มีการป้อนกลับข้อมูลตลอดเวลา ใช้ใน UGV01

ข้อดีของ Closed-loop คือความแม่นยำและความเสถียร

ผลกระทบต่อการเคลื่อนที่เป็นเส้นตรง

โครงสร้างช่วงล่างอิสระของ UGV01

จุดเด่นด้านกลไก

ระบบ Independent Suspension ทั้งสี่ด้าน

ลดแรงกระแทกจากภูมิประเทศขรุขระ

เมื่อปีนทางลาดชัน ช่วงล่างหดตัวเพิ่มแรงยึดเกาะ

วางอลูมิเนียมมาตรฐาน 1020 สำหรับต่อขยายอุปกรณ์

หลักการควบคุม PID เบื้องต้น

แนวคิดของตัวควบคุม PID

P คือสัดส่วนความคลาดเคลื่อนปัจจุบัน

I คือผลรวมความคลาดเคลื่อนสะสม

D คืออัตราการเปลี่ยนแปลงความคลาดเคลื่อน

การปรับสามค่านี้ทำให้มอเตอร์เสถียรและแม่นยำ

คำสั่งตั้งค่า Motor PID

```
{"T":2, "P":200, "I":2500, "D":0, "L":255}
```


PID ควบคุมพฤติกรรมตอบสนองของมอเตอร์

L คือค่าสำรองสำหรับ Windup Limit

ใช้ได้เฉพาะรุ่นที่มี Encoder เช่น UGV01

ทดลองปรับค่าและสังเกตความแตกต่าง

ปฏิบัติการที่ 3 ปรับค่า PID บน UGV01

1

ทดสอบค่า PID เริ่มต้นแล้วบันทึกพฤติกรรมหุ่นยนต์

2

ปรับค่า P เพิ่มขึ้นและลดลง สังเกตผล

3

ปรับค่า I และ D ทีละตัว สังเกตผล

4

สรุปค่าที่เหมาะสมที่สุดสำหรับพื้นผิวที่ทดสอบ

คำสั่งควบคุมแบบ ROS CMD_ROS_CTRL

```
{"T":13, "X":0.1, "Z":0.3}
```


X คือความเร็วเชิงเส้น หน่วยเมตรต่อวินาที

Z คือความเร็วเชิงมุม หน่วยเรเดียนต่อวินาที

ใช้ได้เฉพาะรุ่นที่มี Encoder

เตรียมพร้อมสำหรับการเชื่อมต่อกับ ROS2

Serial Port Continuous Feedback

การรับข้อมูลป้อนกลับแบบต่อเนื่อง

เปิดใช้งานด้วยคำสั่ง {"T":131, "cmd":1}

หุ่นยนต์ส่งข้อมูลสถานะโดยไม่ต้องร้องขอ

เหมาะสำหรับระบบ ROS ที่ต้องการข้อมูลเรียลไทม์

เปรียบเทียบกับโหมดถาม-ตอบแบบปกติ

ปฏิบัติการที่ 4 ทดสอบความแม่นยำการเคลื่อนที่

1

กำหนดเส้นทางเดินหน้าระยะทางที่แน่นอน

2

ทดสอบด้วย WAVE ROVER แบบ Open-loop

3

ทดสอบด้วย UGV01 แบบ Closed-loop

4

วัดระยะเบี่ยงเบนและสรุปผลเปรียบเทียบ

สรุปหน่วยที่ 2

ความแตกต่างของระบบควบคุมสองแบบ

หลักการและการปรับค่า PID

คำสั่ง ROS Control ที่เตรียมพร้อมสำหรับ ROS2

ต่อไป: หน่วยที่3 UGV02 และการสื่อสารไร้สายขั้นสูง